

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001054

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Вікторія Валентинівна

2. Viktoriia V. Boiko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-6340-2350

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія (українська мова та література)

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Середня освіта (Українська мова і література)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8014

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 17.01.27

Тема дисертації:

1. Психопоетика прози Тодося Осьмачки
2. Psychopoetics of Todos Osmachka's prose

Реферат:

1. Дисертацію присвячено аналізу психопоетикальних особливостей прози Тодося Осьмачки. Результати дослідження важливі для розуміння особистості митця: особливостей його свідомих та підсвідомих психічних виявів, що трансформуються в унікальність поетики автора та помітно вирізняють його з-поміж інших, оживлюючи інтерес реципієнтів до винятковості його постаті. У роботі системно проаналізовано мегатекст письменника: мемуари (автобіографії, «Мої товариші. Історико-мемуарна розвідка про людей Розстріляного відродження 20-х років», спогади Л. Коваленко, В. Біляєва, П. Одарченка, Ю. Стефаніка, Г. Костюка, Т. Мороз-Стрілець, В. Покальчука, У. Самчука, М. Скорського, П. Филиповича, О. Черненко) та прозову спадщину митця (повісті «Старший боярин», «Ротонда душогубців», «План до двору» та оповідання «Психічна розрядка»). Аналіз джерел, які розкривають аспекти буттєвих та психофізіологічних рис митця, дає можливість виявити притаманні саме йому ознаки художності та забезпечує його об'єктивність. Наукова

новизна дослідження полягає в розширенні можливостей психопоетики як психологоспрямованої літературознавчої технології, що сприяло подальшому осягненню особистості та творчості Тодося Осьмачки. Обрану методологію доповнено окремими положеннями вчення про афекти (affect studies) (Б. Массумі, Ю. Лесняк), етнопсихологічними розвідками (Ю. Липа, Г. Лозко). До вербалізованих виявів особистості митця: листів, автобіографій, спогадів, які, традиційно, визначають його мегатекст, залучено художні біографії М. Слабошпицького «Поет із пекла», «Тодось Осьмачка : літературний профіль», І. Власенко «Утікач Тодось», Софії Наумович «Останні дні Львова», П. Маяра «Страх». Вказані джерела певною мірою інтерпретують реальні факти буття письменника, що компенсує окремі лакуни в мегатексті. Психопоетикальну методологію було поглиблено аналізом світоглядних позицій письменника та їхньої художньої реалізації. У дисертації осмислено наукові погляди О. Вертипорох, Н. Зборовської, А. Печарського, О. Піскун, І. Скляр щодо поняття «психопоетика»; розкрито основні положення психопоетикальної методології, розробленої С. Михидою, та реалізованої в наукових працях Л. Базів, Я. Даценко, О. Івашини; окреслено дослідницький інструментарій. Опрацьовано наукові дослідження, присвячені питанню автобіографізму та психобіографізму творчості. Аргументовано необхідність застосування в дослідженні поняття психоавтобіографізм, який легітимізує художній твір як джерело розкриття психосвіту митця. З'ясовано, що повісті Тодося Осьмачки та оповідання «Психічна розрядка» є психоавтобіографічними.

2. The dissertation is devoted to the analysis of psycho-poetic features of Todos Osmachka's prose. The results of the study are important for understanding the artist's personality: the peculiarities of his conscious and subconscious mental manifestations, which are transformed into the uniqueness of the author's poetics and distinguish him from others, reviving the recipients' interest in the exclusivity of his personality. The paper systematically analyses the writer's megatext: memoirs (autobiographies, My Comrades. A Historical and Memoir Study of the People of the Executed Renaissance of the 1920s', memoirs of L. Kovalenko, V. Bilyaiev, P. Odarchenko, Y. Stefanyk, H. Kostiuk, T. Moroz-Strelets, V. Pokalchuk, U. Samchuk, M. Skorsky, P. Filipovych, O. Chernenko) and the artist's prose heritage (novels «The Senior Boyar», «Rotunda of the Murderers», «Plan for the Yard» and the story «Mental Relief»). The analysis of the sources that reveal aspects of the artist's existential and psychophysiological traits makes it possible to identify the inherent signs of artistry and ensures the objectivity of the analysis. The scientific novelty of the study lies in the expansion of the possibilities of psychopoetics as a psychologically oriented literary technology, which contributed to further understanding of the personality and work of Todosiy Osmachka. The chosen methodology is complemented by certain provisions of the doctrine of affect studies (B. Massumi, Y. Lesniak), ethnopsychological research (Y. Lypa, H. Lozko). The verbalised manifestations of the artist's personality: letters, autobiographies, memoirs, which traditionally define his megatext, include artistic biographies by M. Slaboshpytsky «Poet from Hell», «Todos Osmachka: A Literary Profile», I. Vlasenko «The Fugitive Todosz», Sofia Naumovych «The Last Days of Lviv», and P. Mayr «Fear». These sources to a certain extent interpret the real facts of the writer's life, which compensates for certain gaps in the megatext. The psycho-poetic methodology was deepened by the analysis of the writer's worldview positions and their artistic realisation. The dissertation comprehends the scientific views of O. Vertyporokh, N. Zborovska, A. Pecharsky, O. Piskun, I. Skliar on the concept of «psychopoetics»; the main provisions of the psychopoetic methodology developed by S. Mykhyda and implemented in the scientific works of L. Baziv, Y. Datsenko, O. Ivashyna; the research tools are outlined. The scientific studies on the issue of autobiographical and psychobiographical creativity are reviewed. The necessity of using the concept of psychoautobiography in the study, which legitimises a work of art as a source of revealing the artist's psychological world, is argued. It is shown that Todos Osmachka's novels and the short story «Mental Relief» are psychoautobiographical.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Бойко В. В. Дотепність Тодося Осьмачки: особисте й художнє. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». № 11, 2022. С. 14–20.
- 2. Бойко В. В. Художня трансформація афекту в повісті Тодося Осьмачки «Ротонда душоубців». Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». № 12, 2022. С. 25–30.
- 3. Бойко В. В., Михида С. П. Комплекс меншовартості / переваги у психосвіті Тодося Осьмачки. Нова філологія. № 91, 2023. С. 5–11.
- 4. Бойко В. В. Психоавтобіографічна повість Тодося Осьмачки «Ротонда душоубців»: артефакти психосвіту автора. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2023. Том 34 (73), № 6. С. 139–143.
- 5. Бойко В. В. Тодось Осьмачка – Олена Вітер: біографічна та психоавтобіографічна історія. Наукові записки. Серія: Філологічні науки, 2024. Вип. № 1 (208), С. 42–48.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михида Сергій Павлович
2. Сергій П. Михида

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0921-0819

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василенко Вадим Сергійович
2. Vadym S. Vasylenko

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левчук Тереза Петрівна
2. Tereza P. Levchuk

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0277-3280

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клочек Григорій Дмитрович
2. Grygorii D. Klochek

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2338-9974

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буряк Олена Федорівна

2. Olena F. Buriak

Кваліфікація: к.філол.н., доц., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7549-5007

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фока Марія Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фока Марія Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Вікторія Валентинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна